

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS | Die Rechtsanwälte TSG TOMIC SINDJELIC GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS | The aim of the TSG Newsletter is to help our clients and associates understand trends and legal developments in various areas of the law in RS | Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном рельефе РС | Glavni urednik|Chefredakteur|Editor-in-Chief|Главный редактор: Ljubica Tomić | Prevodilj|Übersetzungen|Translations|Переводы: Mirjana Zdravković, Vojislava Katić, Viktorija Topalović | Lektor|Lektor|Proofreader|Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Magda Braun

Br. 93/16 – Septembar|September|Сентябрь|September 2016

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Vodič kroz pravila o zapošljavanju, kretanju i boravku stranaca u Srbiji

Kako ima mnogo nedoumica u vezi sa zapošljavanjem, kretanjem i boravkom stranaca u našoj zemlji, u ovom tekstu dajemo kratki pregled osnovnih pravila.

Pod pojmom stranca podrazumeva se svako lice koje nema državljanstvo Republike Srbije. Srpsko zakonodavstvo poznaje posebna pravila za strane državljane koji se tiču njihovog kretanja, boravka i zapošljavanja u RS.

1. Kretanje i boravak stranaca u RS

Osnovna obaveza stranca i lica koje pruža usluge smeštaja strancu je da izvrše prijavu boravka nadležnoj policijskoj upravi u roku od 24h od dana ulaska u Srbiju (**prijava boravišta ili "beli karton"**).

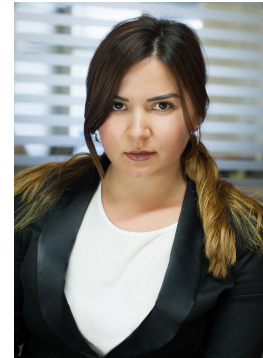
U pogledu samog boravka u RS, *Zakon o strancima* (ZOS) poznaje sledeće vrste boravka:

- 1.) boravak u trajanju do 90 dana, 2.) privremeni boravak i 3.) stalno nastanjenje.

Načelno, stranci mogu boraviti u RS **do 90 dana** bez vize, ali postoje izuzeci u kojima nije moguće ući u RS bez prethodno izdate vize. Ovo opšte pravilo o dužini boravka ne važi ni u slučaju kada sam osnov boravka nužno implicira i posedovanje privremenog boravka (npr. radno angažovanje).

Privremeni boravak se odobrava strancu koji namerava da boravi u RS duže od 90 dana po nekom od sledećih osnova: rad i zapošljavanje, obavljanje privredne ili druge profesionalne delatnosti (npr. osnivanje privrednog društva, imenovanje za zastupnika ili u organe privrednog društva), školovanje, studiranje ili specijalizacija, naučno-istraživački rad, spajanje porodice, a u praksi se sve više pojavljuje kao faktički osnov (odnosno osnov koji nije propisan u samom zakonu) pravo svojine na nepokretnosti koja se nalazi u RS.

Prilikom apliciranja za privremeni boravak, stranac je dužan da dokumentuje osnovanost svog boravka (npr. ugovor o radu, rešenje

Ivana Stefanović, advokat

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS | Die Rechtsanwältin TSG TOMIC SINDJELIC GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS | The aim of the TSG Newsletter is to help our clients and associates understand trends and legal developments in various areas of the law in RS | Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном рельефе РС | Glavni urednik|Chefredakteur|Editor-in-Chief|Главный редактор: Ljubica Tomić | Prevodil|Übersetzungen|Translations|Переводы: Mirjana Zdravković, Vojislava Katić, Viktorija Topalović | Lektor|Lektor|Proofreader|Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Magda Braun

Br. 93/16 – Septembar|September|Сентябрь|September 2016

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Agencije za privredne registre o imenovanju na mesto zastupnika...), kao i da dokaže da ispunjava uslove za život i boravak u RS (da raspolaže sa dovoljno sredstava za izdržavanje, da je zdravstveno osiguran...).

Privremeni boravak se odobrava najduže do jedne godine (i može se produžavati).

2. Zapošljavanje i rad stranaca u RS

Radno angažovanje stranca u RS nalaže prethodno pribavljanje **dozvole za rad** koja se izdaje u postupku pred Nacionalnom službom za zapošljavanje (NSZ) (napominjemo da su odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje preduslovi za iniciranje postupka pred NSZ).

Konkretno, dozvola za rad je neophodna za sve ugovore propisane u Zakonu o radu – ugovor o radu, ugovor o pravima i obavezama direktora, ugovor o radnom angažovanju van radnog odnosa, ugovor o povremenim i privremenim poslovima, ugovor o delu, ugovor o stručnom usavršavanju i osposobljavanju, itd.

Stranac koji poseduje dozvolu za rad izjednačen je u potpunosti sa državljanima RS u pogledu prava i obaveza koja proističu iz rada, zapošljavanja i samo zapošljavanja.

NSZ izdaje dozvolu za rad na zahtev poslodavca, u skladu sa stanjem na tržištu rada, i to za planirani period radnog angažovanja, a najduže do isteka trajanja privremenog boravka.

Postoje dve vrste dozvola za rad, a to su **lična radna dozvola** (koja se izdaje strancu koji ima odobreno stalno nastanjenje) i **radna dozvola**, od kojih su u praksi najzastupljenije **radna dozvola za zapošljavanje** i **radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja** (npr. upućena lica, kretanje u okviru privrednog društva i za nezavisne profesionalce).

Poslodavac koji ne poštuje pravila u pogledu zapošljavanja stranaca može biti prekršajno odgovoran i sankcionisan novčanom kaznom koja se kreće u rasponu od 800.000 RSD do 1.000.000 RSD / ca. 6.500 EUR do 8.000 EUR).

3. Kada strancu nije potrebna dozvola za rad?

Zakon predviđa određene izuzetke u kojima strancu nije potrebna dozvola za rad i ovom prilikom ukazujemo na one najzastupljenije u našoj praksi:

Dozvola za rad nije potrebna strancu koji boravi u RS do 90 dana, u periodu od šest meseci od prvog ulaska u zemlju, pod uslovom da je

TSG

TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA

TSG NEWSLETTER

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS | Die Rechtsanwälte TSG TOMIC SINDJELIC GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS | The aim of the TSG Newsletter is to help our clients and associates understand trends and legal developments in various areas of the law in RS | Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релефе РС | Glavni urednik|Chefredakteur|Editor-in-Chief|Главный редактор: Ljubica Tomić | Prevodil|Übersetzungen|Translations|Переводы: Mirjana Zdravković, Vojislava Katić, Viktorija Topalović | Lektor|Lektor|Proofreader|Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Magda Braun

Br. 93/16 – Septembar|September|Сентябрь|September 2016

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

ispunjen još jedan od zakonom propisanih uslova. U našoj praksi se kao ovaj dodatni uslov uglavnom javlja da je stranac vlasnik, osnivač, zastupnik ili član organa pravnog lica koje je registrovano u RS, uz *uslov da nije u radnom odnosu u tom pravnom licu*. Takođe, jedan od čestih izuzetaka u praksi je i taj kada stranac u RS boravi radi uspostavljanja poslovnih kontakata, prisustvovanja poslovnim sastancima, obavljanja drugih poslovnih aktivnosti (ali *bez ostvarivanja prihoda u RS*), a koje su vezane za pripremu stranog poslodavca da otpočne sa radom u RS.

Za sva ostala Vaša pitanja i nedoumice u vezi sa položajem stranaca u RS, možete nas kontaktirati na ivana.stefanovic@tsg.rs ili na office@tsg.rs

Ivana Stefanović, advokat